

Datum 2015-06-25
Diarienummer 876/2015

Part

Pharmachim AB
(org. nr. 556580-1619)
Berga Allé 1
254 52 Helsingborg

Saken

Sanktionsavgift enligt 25 a § första stycket 2 lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. (förmånslagen)

Beslut

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) beslutar att ta ut en sanktionsavgift om 15 000 kronor från Pharmachim AB på grund av brister i tillhandahållandeskyldigheten rörande Dalacin, vnr 163544, under januari 2015.

Skälen för beslutet

Pharmachim AB bekräftade i december 2014 att Pharmachim AB skulle kunna tillhandahålla Dalacin, vnr 163544, till öppenvårdsapoteken under januari 2015 med tillräcklig hållbarhet. Den 13 januari fick TLV en anmälan om att varan inte längre tillhandahölls. Den 14 januari beslutade TLV att Dalacin, vnr 163544, inte längre skulle anses som tillgänglig.

TLV underrättade Pharmachim AB om att TLV mot ovanstående bakgrund övervägde att ta ut en sanktionsavgift på 142 000 kronor.

Pharmachim AB uppgav att beräkningen av sanktionsavgift är orimlig då den baseras på totalförsäljningen inom en förpackningsstorleksgrupp, och periodens vara-försäljningen inom en grupp inte är 100 %. Dessutom anger Pharmachim AB att de i framtiden alltid kommer att avstå från möjligheten att deras produkter blir periodens vara då det är osäkert om produkterna kan levereras. Företaget menar också att det finns en risk för att företaget kommer att ha kvar varor för att de inte säljer den beräknade mängden när en vara är periodens vara.

TLV bedömer att Pharmachim AB under januari 2015 har brutit i sin tillhandahållandeskyldighet enligt 21 a § förmånslagen beträffande Dalacin, vnr 163544. Det finns därför grund för att med stöd av 25 a § första stycket samma lag ta ut en sanktionsavgift av Pharmachim AB.

Beträffande beräkningen av sanktionsavgiftens storlek stämmer det inte att TLV utgår från att ett företag ska kunna leverera en volym som motsvarar all försäljning i förpackningsstorleksgruppen. TLV tillhandahåller historiska försäljningssiffror för såväl periodens vara som totalförsäljning per förpackningsstorleksgrupp, som en vägledning till företagen inför att de ska göra sina egna bedömningar. Försäljningen inom en förpackningsstorleksgrupp varierar dock, och det är upp till varje företag att anpassa sitt lager för att kunna tillhandahålla en tillräcklig mängd till öppenvårdsapoteken under hela försäljningsperioden. TLV bedömer mot denna bakgrund att de uppgifter som inkommit från Pharmachim AB inte utgör skäl enligt 25 c § samma lag för att helt eller delvis befria Pharmachim AB från sanktionsavgift.

TLV anser dock att det, med hänsyn till myndighetens ökande erfarenheter av senare tillkomna ärenden om sanktionsavgifter, ändå finns utrymme för att justera den tidigare övervägda sanktionsavgiften neråt för att den bättre ska stå i proportion till överträdelsens allvar.

TLV anser vid en samlad bedömning av samtliga omständigheter i ärendet att sanktionsavgiften med stöd av 25 b § förmånslagen ska bestämmas till 15 000 kronor.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av TLV efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Angående gällande regler, se bilaga.

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm. Överklagandet, som ska vara skriftligt, ska ställas till förvaltningsrätten, men ges in till TLV. TLV måste ha fått överklagandet **inom tre veckor** från den dag klaganden fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. TLV sänder överklagandet vidare till förvaltningsrätten för prövning om inte TLV själv ändrar beslutet på det sätt som begärts.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Sofia Wallström. Föredragande har varit juristen Marit Carlsson. I den slutliga handläggningen har även utredaren Gitte Terp och chefsjuristen Leif Lundquist deltagit.

Sofia Wallström

Marit Carlsson

Gällande regler

Enligt 21 a § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. – förmånslagen – gäller följande.

Den som har ett godkännande för försäljning av ett läkemedel som har lägst fastställt försäljningspris enligt 21 § första stycket och har bekräftat att läkemedlet ska vara tillgängligt ska tillhandahålla läkemedlet till öppenvårdsapoteken.

I 25 a § första stycket 2 förmånslagen anges bland annat att TLV får ta ut en sanktionsavgift av den som har ett godkännande för försäljning och som inte tillhandahåller ett läkemedel enligt 21 a § eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till 21 a §. Enligt tredje stycket samma bestämmelse tillfaller sanktionsavgiften staten.

Av 25 b § förmånslagen framgår att sanktionsavgift får tas ut med ett belopp som fastställs med hänsyn till överträdelsens allvar och att regeringen får meddela föreskrifter om hur sanktionsavgiftens storlek ska fastställas.

Av 12 a § förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m. framgår att den sanktionsavgift som får tas ut enligt 25 a § förmånslagen ska bestämmas till lägst femtusen kronor och högst tio miljoner kronor.

Enligt 25 c § förmånslagen gäller följande.

Befrielse från sanktionsavgift ska medges helt eller delvis om det är oskäligt att ta ut sanktionsavgift. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas

1. om överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte förutsåg eller borde ha förutsett eller inte kunnat påverka,
2. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika överträdelsen, och
3. om överträdelsen i övrigt framstår som ursäktlig.

Av 12 § förordningen om läkemedelsförmåner m.m. framgår att TLV får meddela föreskrifter om utbyte av läkemedel enligt förmånslagen.

Enligt 12 b § TLV:s föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2009:4) om prissättning av utbytbara läkemedel och utbyte av läkemedel m.m. gäller följande.

Den som marknadsför ett läkemedel som är utbytbart enligt 21 § första stycket lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. och kan tillhandahålla det till hela marknaden under hela den nästkommande prisperioden ska bekräfta detta till Tandvårds- och läkemedels-

förmånsverket senast vid den tidpunkt som Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket meddelar, efter att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket har publicerat den prisrangordning som gäller inom varje förpackningsstorleksgrupp under den nästkommande prisperioden.

En sådan bekräftelse ska även omfatta att hållbarheten för varje förpackning kommer att vara sådan att den inför förpackningens utlämnande från öppenvårdsapoteket under hela prisperioden är tillräcklig för patientens hela förväntade användningstid och minst ytterligare två månader.

Enligt 12 c § TLVFS 2009:4 gäller följande.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket informerar på sin webbplats vilket av de läkemedel inom varje förpackningsstorleksgrupp, för vilka en bekräftelse enligt 12 b § har gjorts, som har det lägsta försäljningspriset per enhet. Endast denna förpackning ska anses vara tillgänglig, enligt 21 § första stycket lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m., om inte annat följer av 13 eller 13 a §§ dessa föreskrifter.

Av 13 § TLVFS 2009:4 framgår bland annat att om den som marknadsför ett läkemedel inte kan tillhandahålla en förpackning i den omfattning som krävs under en prisperiod kan TLV besluta att förpackningen, i den mån den inte redan finns för försäljning hos ett enskilt öppenvårdsapotek, inte ska anses vara tillgänglig.